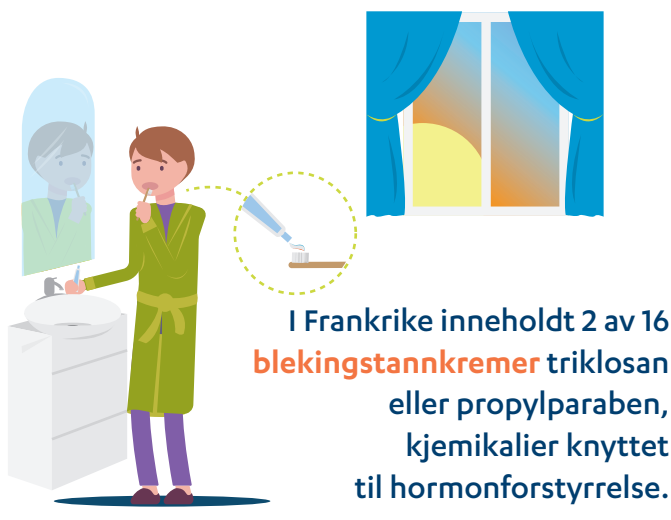

HORMONFORSTYRENDE STOFFER I HVERDAGEN

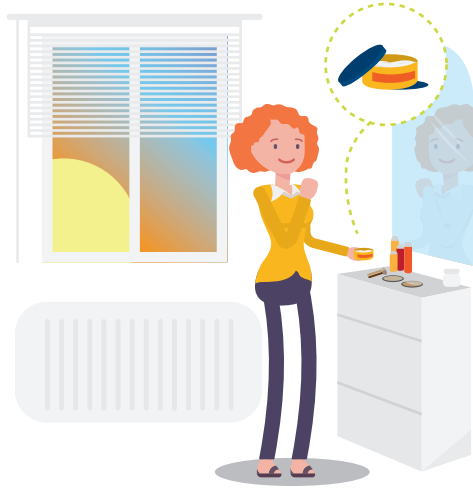
Fra morgen til kveld blir vi utsatt for kjemikalier som kan ha skadelige effekter på vårt hormonsystem (kjent som hormonforstyrrende kjemikalier). Vi puster inn disse stoffene, svelger dem eller absorberer dem gjennom huden. Selv i små mengder kan hormonforstyrrende stoffer gi økt risiko for problemer med fruktbarheten, overvekt, neurologiske lidelser eller til og med kreft. ⁽¹⁾

Her er noe eksempler på hvordan vi i løpet av dagen blir utsatt for mistenkt hormonforstyrrende stoffer.

Tester utført av forskjellige forbrukerorganisasjoner i Europa mellom 2013 og 2018 har avdekket at:

I Frankrike inneholdt 2 av 16 **blekingstannkremer** triklosan eller propylparaben, kjemikalier knyttet til hormonforstyrrelse.

50% av **hudpleieproduktene** som ble testet i Italia, inneholdt propylparaben eller butylparaben, som for eksempel er mistenkt å påvirke fosterutviklingen.

19% av matprøver - for det meste **frukt** - testet over hele Europa, viste rester av én eller flere hormonforstyrrende plantevernmidler

3 av 6 **barnejakker** testet i Norge, inneholdt PFOA, et stoff som er knyttet til kreft.

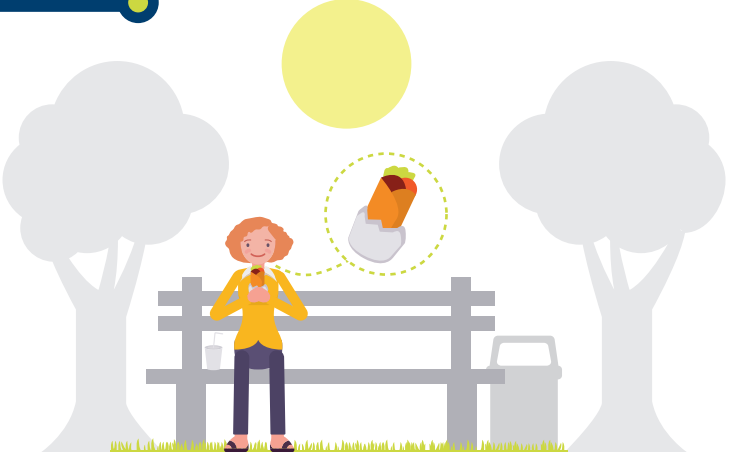
I Danmark inneholdt 2 av 16 **hodetelefoner** ftalater, stoffer knyttet til infertilitet.

Ftalater, bisfenol A og andre hormonforstyrrende stoffer, lekket ut i væsken i 9 av 11 gjenbrukbare **vannflasker**, i en test gjennomført i Norge.

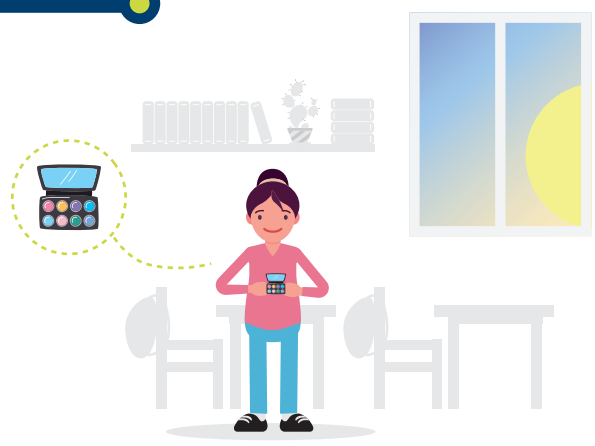
I Danmark inneholdt to tredjedeler av **barnas tyggegummi** tilsetningsstoffer knyttet til nedsatt utvikling.

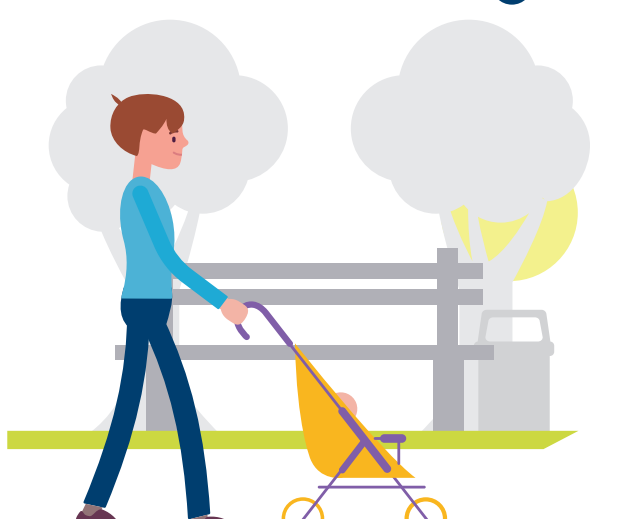
En tredjedel av **take-away-emballasje** testet over hele EU inneholdt fluoreerte forbindelser, en gruppe mistenkt hormonforstyrrende stoffer.

8 av 14 **brusbokser** testet i Danmark inneholdt forskjellige typer bisfenoler, inkludert bisfenol A (i belegg på innsiden).

I Slovenia, inneholdte 4 av 11 **sminkesett til barn parabener** - kjemikalier knyttet til hormonforstyrrelse

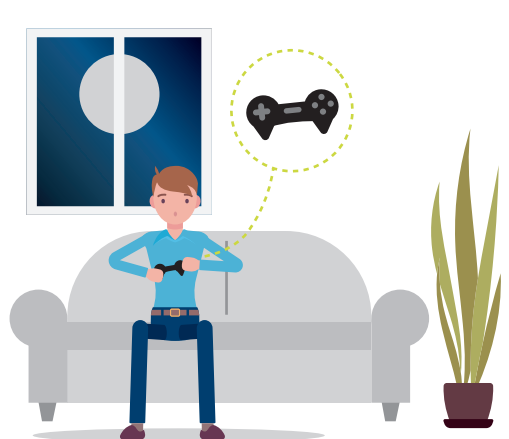
I Danmark inneholdt 6 av 11 **barnevogner** klorerte parafiner, mistenkt for å ha hormonforstyrrende egenskaper.

4 av 21 **våtservietter for babyer** som ble testet i Frankrike, inneholdt parabener, mistenkt for å skade reproduktiv helse.

En tredjedel av **anti-rynkekremere** testet i Tyskland inneholdt metyl-, propyl- og / eller etylparabener.

I Danmark inneholdt 4 av 12 **spillkontrollere** ftalater, klorerte parafiner og/eller et hormonforstyrrende flammehemmende middel.

I løpet av dagen kan inneluft og støv inneholde bly, bromerte flammehemmere, ftalater og sprøytemidler. Disse kjemikaliene vil sannsynligvis avgis fra møbler, elektronikk, tepper, maling, etc.

Effektiv regulering må på plass for å fjerne hormonforstyrrende stoffer fra våre hverdagsprodukter.

Ingen av de testete produktene utgjør en helsefare på egen hånd. Men sammen med alle andre produkter som omgir oss, bidrar de til en bekymringsfull daglig eksponering som kalles en 'kjemisk cocktail'.

Den gode nyheten er at alle disse testene viser at hormonforstyrrende stoffer på tvers av produktgrupper er til stede i noen, men ikke i alle produkter. Verken pris eller merke ser ut til å være en avgjørende faktor, noe som antyder at det er mulig å **bruke tryggere alternativer** som ikke koster skjorta.

kilder:

(1) *Report on Interpretation of knowledge on endocrine disrupting substances (EDs) – what is the risk?* Danish Centre on Endocrine Disruptors, 2019

(2) *Exposure of children and unborn children to selected chemical substances*, Danish Environmental Protection Agency, 2017

Tannkrem: UFC-Que Choisir, 'Comparatif Dentifrices blanchissants', 2017.

Hudpleieprodukter: Altroconsumo, 'Una goccia di colore in molto marketing', Test Salute 112, 2014

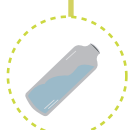
Mat - frukt: Pesticide Action Network, 'Endocrine Disrupting Pesticides in European Food', 2017

Barnejakker: Forbrukerrådet, 'Helseskadelige stoffer funnet i norske barnejakker', 2015

Hodetelefoner: Forbrugerrådet Tænk, 'Chemical Dissonance in Headphones', 2015

Vannflasker: Forbrukerrådet, 'Drinking bottles leach chemicals', 2018

Tyggummi: Forbrugerrådet Tænk, 'Test: Kemi i tyggummi', 2019

Take-away-emballasje: Forbrugerrådet Tænk, Test Achats/Test Aankoop, DECO, Altroconsumo, OCU, 'Fast food packaging contains unwanted fluorinated substances', 2017

Brusbokser: Forbrugerrådet Tænk, 'Test examines the chemicals in soda cans', 2017

Kosmetikk for barn: MIPOR, Potrošnikov ZOOM, 'V darilni papir zavite kemikalije', 2019

Barnevogn: Forbrugerrådet Tænk, 'Pushchairs: These problematic chemicals were found in test', 2017

Våtservietter: UFC-Que Choisir, 'Comparatif lingettes classiques', 2013

Anti-rynkekrem: Stiftung Warentest, 'Keine sichtbare Wirkung – auch teure Cremes mangelhaft', 2015.

Spillekontrollere: Forbrugerrådet Tænk, 'Test: Kemi i kontrollere til PlayStation, Xbox og Wii'

For å få vite mer om de forskjellige kjemikaliene, besøk <https://chemicalsinourlife.echa.europa.eu>

BEUC, 2019.

www.beuc.eu

Denne publikasjonen er en del av en aktivitet som har mottatt midler fra EUs forbrukerprogram (2014-2020).

BEUC vil gjerne takke European Environment and Health Initiative (EEHI) for støtte til å produsere denne brosjyen.